

Fylkesmannen i Troms
Romssa Fylkkamánni

Tilsyn med ettervern – Harstad kommune, Barneverntjenesten

v/Merete Jenssen, fagansvarlig
Fylkesmannen i Troms

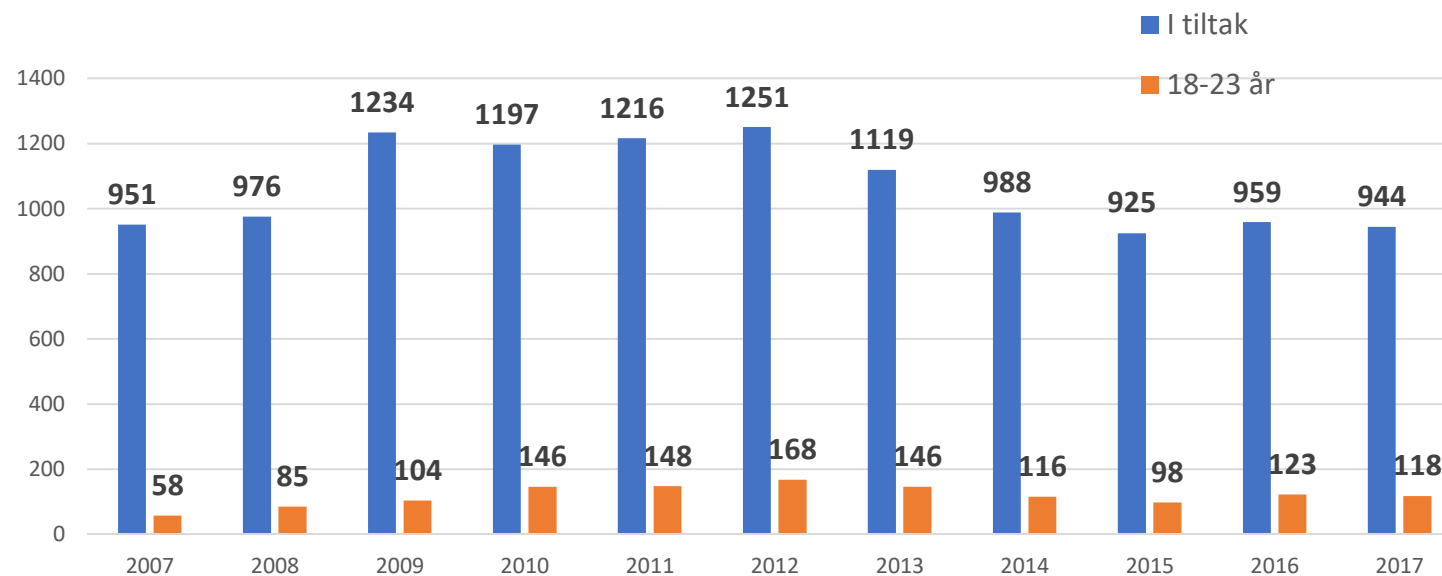

Ettervern

- Hva er ettervern?
- Lovkravene
- Samarbeid med forandringsfabrikken
- Barns rett til medbestemmelse

Barn med tiltak i Troms – utvikling over tid

De mest brukte ettervernstiltakene

- Økonomisk hjelp
- Bolig med oppfølging
- Fosterhjem
- Vedtak om råd og veiledning
- Ansvarsgruppe
- Besøkshjem
- støttekontakt

Ettervern og tilsyn

- Rapporteringer
- Klagesaker
- Tilsynssaker
- En systemrevisjon

Lovhjemmel for vårt tilsyn i Harstad kommune

Fylkesmannen skal føre tilsyn med den kommunale barneverntjeneste i henhold til barnevernloven § 2-3 fjerde ledd, jf. § 2-3b

Reglene i kommuneloven kapittel 10a gjelder for tilsynet.

Gjennomføringen av tilsynet

- Varsel om tilsyn 14. mars 2017
- Dokumentgjennomgang i forkant
- Intervju av ungdom
- Åpningsmøte 9. juni 2017
- Intervjuer 9. og 13. juni 2017
- Dokumentgjennomgang
- Sluttmøte 15. juni 2017
- Endelig rapport
- oppfølging

Intervju av ungdom

Spørsmålene til ungdommene

- Når begynte barnevernet å snakke med deg om ettervern og hvor foregikk det?
- Når ble det klart at du skulle få ettervern?
- Hva synes du om tidspunktet og måten det foregikk på?
- Fikk du det du ønsket?
- Hvis ikke fikk du en begrunnelse for dette?
- Ble du orientert om klageadgang
- Hvordan opplevde du at dine synspunkter ble vektlagt

Spørsmål til ungdommene forts.

- Har du fått god nok informasjon om ettervern
- Dersom du har behov for endring i tiltakene – hvilke muligheter har du for det?
- Hva har oppfølgingen av hjelpetiltakene bestått i?
- Hva tenker du er et godt ettervern for ungdommer?
- Hvordan burde barnevernet jobbe for å få til et godt ettervern?
- Hvordan bør ungdom få informasjon om ettervern

Svar fra ungdommene

Utfordringer

- Ungdommene vet ikke helt hva slags hjelp de kan få som ettervern
- De som bor i fosterhjem som ettervernstiltak vet ikke hva slags hjelp de kan få når de flytter ut av fosterhjemmet.
- Ungdommene vet ikke at de kan søke om ting, og eventuelt klage på et avslag.

Svar fra ungdommene

Positivt

- Institusjonen bidro med informasjon om ettervern.
- Det ga trygghet når informasjon om ettervern begynte i god tid fra 16 år.
- Det ga trygghet og forutsigbarhet at de visste hva slags regler/normer/satser som gjaldt for økonomisk hjelp som etablering, husleie og livsopphold.
- Det ga trygghet at saksbehandler var tilgjengelig på mail og telefon/sms og responderte raskt ved behov for hjelp eller endring i tiltak.

Definisjoner

- **Avvik:**

Mangel på oppfyllelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift

- **Merknad:**

Forhold som ikke blir omfattet av definisjonen for avvik, men der tilsynet med utgangspunkt i krav som myndighetene har satt, avdekker et forbedringspotensial

Avvik 1

Harstad kommune utarbeider ikke skriftlig plan for fremtidige hjelpetiltak i god tid før fylte 18 år, for barn som er under offentlig omsorg.

Avvik fra følgende lovkrav:

Barnevernloven §4-15, §1-4, §2-1, §4-1, § 6-3 og internkontrollforskriften §4.

FNs barnekonvensjon art. 3,12 og 13

Avviket bygger på følgende observasjoner

- Ved gjennomgang av 14 saksmapper hadde 12 av barna vært under offentlig omsorg frem til fylte 18 år. Ingen av de 12 hadde planer for fremtidige tiltak jf. barnevernloven § 4-15
- Det fremkom av intervjuene at det ikke ble laget plan for fremtidige tiltak
- Kommunene har ikke gjennomført kartlegging og vurdering av sårbare områder knyttet til arbeid med ettervern for barn som er under offentlig omsorg
- Kommunen har et avvikssystem for melding av avvik som er lite i bruk. Det er uklart for de ansatte hvilke avvik som skal meldes i systemet.

Avviket bygger på følgende observasjoner forts.

- Barneverntjenesten har mangelfulle rutiner og prosedyrer for arbeidet med ettervern. Dette gjelder både oppstart, gjennomføring og avslutning.
- Gjennom intervju fremkom det at ansatte ikke har tilstrekkelig kompetanse på området ettervern.
- Kommunen følger ikke med på om det utarbeides plan for fremtidige tiltak i god tid før ungdom som har vært under offentlig omsorg, fyller 18 år.
- Avviket er ikke fanget opp og korrigert.

Avvik 2

Harstad kommune sikrer ikke at alle barn som har ettervernstiltak har gyldige tiltaksplaner og at alle planer evalueres og justeres ved behov.

Avvik fra følgende lovkrav:

Barnevernloven §4-5, §1-4, §2-1, §4-1 og § 6-3

FNs barnekonvensjon art. 3 og 12 og 13

Avviket bygger på følgende observasjoner

- I 5 av 12 saker manglet det gyldige tiltaksplaner.
- I 1 av 12 saker gikk det 11 mnd. før tiltaksplan kom på plass.
- I 4 av 7 saker som har gyldige tiltaksplaner, fremkommer det ikke at planene er evaluert.
- I saker der ungdom fortsatte å bo i fosterhjem fant vi i liten grad at planene inneholdt mål eller tiltak med fremtidsfokus på overgangen til selvstendig tilværelse.
- Kommunen har ikke gjennomført kartlegging og vurdering av sårbare områder knyttet til kommunens arbeid med tiltaksplaner for ungdom med ettervernstiltak.
- Det finnes ulike rutiner på tiltak- og omsorgsgruppa for evaluering av tiltaksplaner. Tiltaksgruppas rutiner om evaluering hver tredje måned ble ikke fulgt.

Avviket bygger på følgende observasjoner

- Kommunen har ikke gode nok rutiner eller prosedyrer som sikrer at planene inneholder tilstrekkelig fremtids- og/eller selvstendighetsfokus.
- Kommunen har et avvikssystem for melding av avvik som er lite i bruk. Det er uklart for de ansatte hvilke avvik som skal meldes i systemet.
- Avviket er ikke fanget opp og korrigert.

Merknad 1

Harstad kommune har forbedringspotensial når det gjelder å sikre at alle ettervernstiltak avsluttes i henhold til gjeldende regelverk. Kommunen anbefales å få rutiner på plass.

Lovkravet på området:

Barnevernloven § 1-3 «opphør av tiltak ved fylte 18 år og avslag på søknad om tiltak skal regnes som enkeltvedtak og skal begrunnes ut fra hensynet til barnets beste»

Observasjoner

- Det fremkom av intervju at lovens krav ikke var kjent for de ansatte i tjenesten før tilsynet ble påbegynt.

Merknad 2

Harstad kommune har forbedringspotensial for å sikre at det gis tilstrekkelig og riktig informasjon om ettervern til den enkelte ungdom. Kommunen anbefales å få rutiner på plass.

Lovkravet for området

Barnevernloven § 1-3, §1 -4, § 2-1, § 3-2, § 3-3, § 4-1, § 4-15 og § 6-3
FNs barnekonvensjon art. 3, 12 og 13

observasjoner

- Det finnes ikke skriftlige rutiner eller retningslinjer for hva ettervernet kan eller skal inneholde.
- Det finnes ikke skriftlige prosedyrer eller retningslinjer for hva slags informasjon ungdom skal få om ettervern, herunder klageadgang og angrefrist.
- Det fremkommer ikke av journalene hva slags informasjon ungdommene har fått.
- Det fremstår som uklart hvilke vurderinger som ligger til grunn for avgjørelse om hvorvidt fosterforeldre skal få arbeidsgodtgjøring og utgiftsdekning.

Observasjoner

- Det foreligger ingen norm på hva slags økonomisk hjelp ungdom kan få fra barneverntjenesten.
- Det fremkom av intervju at det er uklart om ungdom på videregående skole må søke lån i lånekassen til eget livsopphold og om ungdom må bruke sparepenger til livsopphold.
- Det fremkom av intervju at kommunen ikke har samarbeidsavtale eller samarbeidsrutiner med Nav om oppfølging av ungdom som mottar ettervernstiltak.

